

Bildkonst tillval

Läroämnets uppdrag

Undervisningen i bildkonst tillval har som uppdrag att handleda eleverna att genom konsten utforska och uttrycka en kulturellt mångskiftande verklighet. Genom att producera och tolka bilder formas elevernas identitet samtidigt som den kulturella kompetensen och gemenskapen stärks.

Undervisningen ska bygga på elevernas egna erfarenheter, fantasi och lust att experimentera. Undervisningen i bildkonst ska utveckla förmågan att förstå konst, omgivningen och annan visuell kultur. Eleverna ska erbjudas olika sätt att bedöma verkligheten och att påverka den. Genom att förstärka kännedomen om kulturarvet stödjer man att traditionerna förmedlas och förnyas.

Undervisningen ska stödja eleverna att utveckla kritiskt tänkande och uppmuntra eleverna att påverka den egna livsmiljön och samhället. Undervisningen i bildkonst ska ge eleverna en grund för aktiv medverkan lokalt och globalt.

Det arbetssätt som är karakteristiskt för konsten främjar erfarenhetsbaserat, multisensoriskt och konkret lärande. Eleverna granskar bildkonst och annan visuell kultur ur ett historiskt och kulturellt

perspektiv. Undervisningen ska ta upp olika uppfattningar om konstens uppgifter. Eleverna handleds att på ett mångsidigt sätt använda olika redskap, material, tekniker och uttryckssätt.

Undervisningen ska sporra eleven att utveckla multilitteracitet både med hjälp av visuella metoder och andra undersöknings- och framställningssätt. Eleverna ska erbjudas möjligheter att arbeta med mångvetenskapliga lär-områden i samarbete med den övriga undervisningen och med aktörer utanför skolan. I undervisningen bekantar man sig med museer och andra kulturobjekt och undersöker möjligheterna att utöva bildkonst som hobby.

Läroämnets uppdrag i årskurs 8-9

I årskurserna 8–9 handleds eleverna att fördjupa sitt personliga förhållande till bildkonsten och annan visuell kultur och att ställa upp bestämda mål för sitt arbete. Undervisningen ska stärka elevernas förmåga att skapa bilder och uppmuntra dem att arbeta i olika visuella miljöer.

Eleverna ska öva sig att undersöka personliga och samhälleliga betydelser inom bildkonsten och annan visuell kultur och att använda dem som underlag för att delta och påverka.

Undervisningen ska utveckla elevernas samarbetsförmåga och skapa kopplingar till aktuella koncept och fenomen inom bildkonsten och annan visuell kultur. Eleverna ska få öva sig att använda informations- och kommunikationsteknik och webbmiljöer på ett kreativt, kritiskt och ansvarsfullt sätt. Undervisningen ska ge eleverna tillräckliga förutsättningar för studier efter den grundläggande utbildningen och även allmänna färdigheter som behövs i arbetslivet och i samhället ska beaktas.

Mål för lärmiljöer och arbetssätt i bildkonst tillval i årskurs 8–9

Målet är att erbjuda lärmiljöer och arbetssätt som ger eleverna möjlighet att mångsidigt använda material, tekniker och uttryckssätt och tillämpa dem kreativt. Undervisningssituationerna ska präglas av en atmosfär som uppmuntrar eleverna att

aktivt experimentera och öva. Genom pedagogiska lösningar stöds multisensoriska upplevelser, långsiktigt arbete samt ett undersökande och målinriktat konstnärligt lärande. Undervisningen ska ta hänsyn till elevernas individuella behov och eleverna ska ges möjlighet att arbeta på ett ändamålsenligt sätt självständigt och i grupp. Målet är att skapa en verksamhetskultur som främjar lärande och socialt samspel både i skolan och i miljöer utanför skolan. I årskurs 8–9 ska eleverna stödjas att arbeta på ett undersökande och fenomenorienterat sätt genom att utnyttja konsttraditioner och metoder inom den samtida konsten. Undervisningen ska ge eleverna möjligheter att mångsidigt använda webb- och mediemiljöer, delta i tvärkonstnärliga projekt och projekt utanför skolan samt ta upp globala frågor.

Handledning, differentiering och stöd i bildkonst tillval i årskurs 8–9

Handledning, differentiering och stöd ska ordnas med hänsyn till elevernas sociala, psykiska och motoriska förutsättningar och färdigheter. Eleven lär sig både individuellt och tillsammans med andra, vilket stödjer elevens identitetsutveckling, delaktighet och välbefinnande.

Elevernas individuella behov av handledning ska beaktas i undervisningen.

Undervisningen differentieras vid behov genom till exempel val av uttryckssätt, arbetssätt och lärmiljöer. I undervisningssituationerna ska eleverna få utnyttja sina styrkor samt tillämpa olika arbets- och tillvägagångssätt. Det konstnärliga lärandet ska utvecklas i en trygg atmosfär, där mångfald accepteras och där eleverna uppmuntras att uttrycka sig och får individuell handledning och stöd. Alternativa pedagogiska metoder kan behövas i synnerhet för att utveckla de motoriska färdigheterna och förmågan att uttrycka iakttagelser och känslor visuellt.

Handledning, differentiering och stöd kan ordnas till exempel med hjälp av lekar, spel och multisensoriska upplevelser. I årskurs 8–9 är målet att stärka elevens kunskaper i bildkonst med tanke på studier efter den grundläggande utbildningen.

Bedömning av elevens lärande i bildkonst tillval i årskurs 8–9

Bedömningen av lärandet i bildkonst ska vara uppmuntrande och handledande och beakta elevernas individuella framsteg. Bedömningen ska stödja eleverna att utveckla sin förmåga att skapa och tolka bilder, kunskapen om konst och annan visuell kultur, långsiktiga arbetssätt och färdigheter i självbedömning. Med hjälp av bedömningen handleds eleverna att uttrycka sina tankar och att värdesätta andras synpunkter. Bedömningen av lärandet ska omfatta alla dimensioner av det konstnärliga lärandet som definieras i målen för undervisningen. Slutbedömningen infaller det läsår då bildkonst upphör att vara ett gemensamt läroämne för alla.

Genom slutbedömningen fastställs hur väl eleven har uppnått målen för lärokursen i bildkonst när studierna avslutas. Slutvitsordet bildas genom att elevens kunskapsnivå ställs i relation till de nationella kriterierna för slutbedömningen i bildkonst. I bildkonst utvecklas elevens kunskaper inom alla dimensioner av det konstnärliga lärandet som beskrivs i målen för undervisningen tills studierna avslutas. I slutvitsordet ska alla nationella kriterier för slutbedömningen beaktas, oberoende av för vilken årskurs målet fastställs i den lokala läroplanen. Eleven får vitsordet åtta (8) om hen i genomsnitt visar den kompetens som kriterierna förutsätter. Om vitsordet åtta överskrids inom något kompetensområde, kan detta kompensera en svagare prestation inom något annat delområde.

Årskurs 8 tillval Centralt innehåll

I1 Egna bildkulturer

Innehållet utgörs av elevernas egna bilder och bildkulturer som de frivilligt tar del i. Innehållet i undervisningen väljs också från de fenomen som förnyas i deras bildkulturer. Egna bildkulturer används som utgångspunkt i bildskapandet. I undervisningen behandlas betydelsen av de egna bildkurerna i relation till livsmiljön och hur man kan påverka i samhället.

I2 Bildkulturer i omgivningen

Innehållet omfattar olika omgivningar, föremål, mediekulturer och virtuella världar. Innehållet väljs mångsidigt ur byggda och naturliga miljöer och i medier. Innehållet väljs så att det utvecklar elevens medvetenhet om förhållandet mellan den visuella miljön och större mediala frågor.

Bildkulturerna i omgivningen används som utgångspunkt i bildskapandet. I undervisningen behandlas olika omgivningars och mediers betydelse sett ur både elevernas egna liv och det globala perspektivet.

I3 Konstens olika världar

Innehållet omfattar bildkonst som skapats under olika tider, i olika miljöer och kulturer. Eleverna fördjupar sig i olika konstuppfattningar och -fenomen genom att studera dem i förhållande till konstnären och betraktaren samt konstinstitutioner och samhället. Konstverk används som utgångspunkt i bildskapandet. I undervisningen behandlas den kulturella mångfaldens betydelse samt att skapa och tolka både ur individens och samhällets synvinkel.

Undervisningens mål _ Innehåll som anknyter till mål _ Mångsidig kompetens

M1	I1, I2, I3	K1, K3, K4, K5
M2	I1, I2, I3	K2, K4, K5, K6
M3	I1, I2, I3	K2, K3, K4, K5
M4	I1, I2, I3	K2, K3, K5, K6
M5	I1, I2, I3	K1, K2, K3, K5
M6	I1, I2, I3	K1, K2, K4, K7
M7	I1, I2, I3	K1, K4, K5, K6
M8	I1, I2, I3	K2, K3, K6, K7

M9	I1, I2, I3	K1, K2, K5, K6
M10	I1, I2, I3	K3, K4, K6, K7
M11	I1, I2, I3	K1, K2, K4, K7

Mål för undervisningen

M1 sporra eleven att iaktta konst, omgivningen och annan visuell kultur med olika sinnen och mångsidigt använda metoder i bildframställning

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att iaktta konst, omgivningen och annan visuell kultur

- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan använda olika visuella hjälpmedel vid granskning av omgivningen och dess bilder.

M2 uppmuntra eleven att diskutera om sina egna och andras iakttagelser och tankar och motivera sina åsikter

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att reflektera över iakttagelser och tankar
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan uttrycka sina iakttagelser och tankar om konst, omgivningen och annan visuell kultur verbalt.

M3 inspirera eleven att ge uttryck för sina iakttagelser och tankar i bild genom att använda olika tekniker och metoder för att uttrycka sig i olika miljöer

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att uttrycka iakttagelser och tankar med hjälp av bilder
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan använda olika tekniker och metoder för att uttrycka sina iakttagelser och tankar i bild.

M4 handleda eleven att använda olika material, tekniker och uttryckssätt och att fördjupa sin förmåga att skapa bilder

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att uttrycka sig i bild
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan målmedvetet använda olika material, tekniker och uttryckssätt för att uttrycka sig i bild.

M5 handleda eleven att tillämpa ett undersökande arbetssätt när hen skapar bilder självständigt eller tillsammans med andra

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att arbeta på ett undersökande sätt
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan använda ett undersökande arbetssätt självständigt och tillsammans med andra.

M6 uppmuntra eleven att uttrycka sina åsikter och att tillämpa visuella kommunikations- och uttryckssätt för att påverka i sina egna bilder

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att påverka med hjälp av bilder
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven strävar till att påverka miljön och annan visuell kultur med hjälp av bilder.

M7 vägleda eleven att använda olika visuella, verbala och andra metoder för att tolka bilder

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att tillämpa olika metoder för att tolka bilder
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan använda några visuella, verbala och andra metoder för att tolka bilder.

M8 handleda eleven att granska vilken betydelse konst och annan visuell kultur har för individen, gruppen och samhället ur ett historiskt och kulturellt perspektiv

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att granska betydelsen av visuell kultur
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven deltar utgående från sina tolkningar i diskussioner om vad konst och annan visuell kultur betyder.

M9 inspirera eleven att använda sig av olika tiders och kulturers sätt att skapa bilder i sitt bildskapande

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att tillämpa olika kulturers sätt att uttrycka sig i bild
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan tillämpa några olika kulturers sätt att uttrycka sig i bild.

M10 handleda eleven att ta ställning till värden som finns i konsten, omgivningen och i annan visuell kultur

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att uttrycka sin syn på värden
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan uttrycka sin syn på värden som framkommer i konst, i omgivningen och i annan visuell kultur.

M11 uppmuntra eleven att beakta kulturell mångfald och hållbar utveckling i sitt bildskapande samt att påverka genom bilder

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att uttrycka sig och påverka genom bilder
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven granskar i sina bilder kulturell mångfald och hållbar utveckling och blir medveten om möjligheterna att påverka genom bilder.

Årskurs 9

Centralt innehåll

I1 Egna bildkulturer

Innehållet utgörs av elevernas egna bilder och bildkulturer som de frivilligt tar del i. Innehållet i undervisningen väljs också från de fenomen som förnyas i deras bildkulturer. Egna bildkulturer används som utgångspunkt i bildskapandet. I undervisningen behandlas betydelsen av de egna bildkurerna i relation till livsmiljön och hur man kan påverka i samhället.

I2 Bildkulturer i omgivningen

Innehållet omfattar olika omgivningar, föremål, mediekulturer och virtuella världar. Innehållet väljs mångsidigt ur byggda och naturliga miljöer och i medier. Innehållet väljs så att det utvecklarelevens medvetenhet om förhållandet mellan den visuella miljön och större mediala frågor.

Bildkulturerna i omgivningen används som utgångspunkt i bildskapandet. I undervisningen behandlas olika omgivningars och mediers betydelse sett ur både elevernas egna liv och det globala perspektivet.

I3 Konstens olika världar

Innehållet omfattar bildkonst som skapats under olika tider, i olika miljöer och kulturer. Eleverna fördjupar sig i olika konstuppfattningar och -fenomen genom att studera dem i förhållande till konstnären och betraktaren samt konstinstitutioner och samhället. Konstverk används som utgångspunkt i bildskapandet. I undervisningen behandlas den kulturella mångfaldens betydelse samt att skapa och tolka både ur individens och samhällets synvinkel.

Undervisningens mål _ Innehåll som anknyter till mål _ Mångsidig kompetens

M1	I1, I2, I3	K1, K3, K4, K5
M2	I1, I2, I3	K2, K4, K5, K6
M3	I1, I2, I3	K2, K3, K4, K5
M4	I1, I2, I3	K2, K3, K5, K6
M5	I1, I2, I3	K1, K2, K3, K5
M6	I1, I2, I3	K1, K2, K4, K7
M7	I1, I2, I3	K1, K4, K5, K6
M8	I1, I2, I3	K2, K3, K6, K7
M9	I1, I2, I3	K1, K2, K5, K6
M10	I1, I2, I3	K3, K4, K6, K7
M11	I1, I2, I3	K1, K2, K4, K7

Mål för undervisningen

M1 sporra eleven att iaktta konst, omgivningen och annan visuell kultur med olika sinnen och mångsidigt använda metoder i bildframställning

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att iaktta konst, omgivningen och annan visuell kultur
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan använda olika visuella hjälpmedel vid granskning av omgivningen och dess bilder.

M2 uppmuntra eleven att diskutera om sina egna och andras iakttagelser och tankar och motivera sina åsikter

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att reflektera över iakttagelser och tankar
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan uttrycka sina iakttagelser och tankar om konst, omgivningen och annan visuell kultur verbalt.

M3 inspirera eleven att ge uttryck för sina iakttagelser och tankar i bild

genom att använda olika tekniker och metoder för att uttrycka sig i olika miljöer

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att uttrycka iakttagelser och tankar med hjälp av bilder
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan använda olika tekniker och metoder för att uttrycka sina iakttagelser och tankar i bild.

M4 handleda eleven att använda olika material, tekniker och uttryckssätt och att fördjupa sin förmåga att skapa bilder

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att uttrycka sig i bild
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan målmedvetet använda olika material, tekniker och uttryckssätt för att uttrycka sig i bild.

M5 handleda eleven att tillämpa ett undersökande arbetssätt när hen skapar bilder självständigt eller tillsammans med andra

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att arbeta på ett undersökande sätt
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan använda ett undersökande arbetssätt självständigt och tillsammans med andra.

M6 uppmuntra eleven att uttrycka sina åsikter och att tillämpa visuella kommunikations- och uttryckssätt för att påverka i sina egna bilder

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att påverka med hjälp av bilder
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven strävar till att påverka miljön och annan visuell kultur med hjälp av bilder.

M7 vägleda eleven att använda olika visuella, verbala och andra metoder för att tolka bilder

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att tillämpa olika metoder för att tolka bilder
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan använda några visuella, verbala och andra metoder för att tolka bilder.

M8 handleda eleven att granska vilken betydelse konst och annan visuell kultur har för individen, gruppen och samhället ur ett historiskt och kulturellt perspektiv

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att granska betydelsen av visuell kultur
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven deltar utgående från sina tolkningar i diskussioner om vad konst och annan visuell kultur betyder.

M9 inspirera eleven att använda sig av olika tiders och kulturers sätt att skapa bilder i sitt bildskapande

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att tillämpa olika kulturers sätt att uttrycka sig i bild
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan tillämpa några olika kulturers sätt att uttrycka sig i bild.

M10 handleda eleven att ta ställning till värden som finns i konsten, omgivningen och i annan visuell kultur

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att uttrycka sin syn på värden
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven kan uttrycka sin syn på värden som framkommer i konst, i omgivningen och i annan visuell kultur.

M11 uppmuntra eleven att beakta kulturell mångfald och hållbar utveckling i sitt bildskapande samt att påverka genom bilder

Bedömningskriterier i slutet av årskurshelheten

- Föremål för bedömning: Förmåga att uttrycka sig och påverka genom bilder
- Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta: Eleven granskar i sina bilder kulturell mångfald och hållbar utveckling och blir medveten om möjligheterna att påverka genom bilder.